

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Autor scenariusza: Krystyna Jakubowska

Blok tematyczny: Historia książki

Scenariusz nr 4

I. Tytuł scenariusza: Części składowe książki.

II. Czas realizacji: 2 jednostki lekcyjne.

III. Edukacje (3 wiodące): polonistyczna, matematyczna, plastyczna.

IV. Realizowane cele podstawy programowej:

- **Edukacja polonistyczna:**
  - uczestniczy w rozmowach, zadaje pytania, udziela odpowiedzi 1.3c
- **Edukacja matematyczna:**
  - wykonuje łatwe obliczenia używając miar masy 7.10
- **Edukacja plastyczna:**
  - realizuje proste projekty w zakresie form użytkowych 4.2b

V. Metody: metoda obserwacji i pokazu, metoda samodzielnych doświadczeń dzieci.

VI. Środki dydaktyczne

- **do e-doświadczenia:** nożyczki, linijka, ołówek, kartka formatu A3 z bloku technicznego, mała książka oraz kolorowe pisaki;
- **inne:** zadanie z diagramem hasła, różne książki (gruba, cienka, mała, duża, w twardej oprawie, w miękkiej okładce), karty z rysunkami książki z zaznaczonymi jej częściami składowymi (elementy zaznaczone strzałkami: spis treści, karta tytułowa, grzbiet, trzon).

VII. Formy zajęć: zbiorowa, grupowa, indywidualna.

WŁĄCZ MYŚLENIE!

VIII. PRZEBIEG ZAJĘĆ

- **Część wprowadzająca- warunki wyjściowe.**

- Udziel odpowiedzi na pytania wpisując je w okienka. Litery z ponumerowanych pól wpisz odpowiednio do diagramu hasła.
- Encyklopedia waży 75 dag. Atlas roślin jest od niej lżejszy o 25 dag. Poradnik modelarza waży tyle ile połowa atlasu roślin.
- Ile waży atlas roślin?

	1			2				3		4	
--	---	--	--	---	--	--	--	---	--	---	--

 dag.

- Ile waży poradnik?

	5					6	7		
--	---	--	--	--	--	---	---	--	--

		8	
--	--	---	--

 dag.

- Co jest cięższe- poradnik czy encyklopedia?

9				10		11					12
---	--	--	--	----	--	----	--	--	--	--	----

 .

- Ile trzeba na wagę położyć poradników, by ważyły tyle, ile encyklopedia?

		13	
--	--	----	--

 .

- Diagram hasła:

7	13	8	6	7	1
---	----	---	---	---	---

3	10	Ł	12	2	11	5	9
---	----	---	----	---	----	---	---

10	3	1	4	Ż	10	1
----	---	---	---	---	----	---

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- **Zadanie otwarte.**
  - Jakie znacie rzeczy, które posiadają „części składowe”?
- **Część warsztatowa.**
  - Oglądanie różnych książek (gruba, cienka, mała, duża, w twardej oprawie, w miękkiej okładce),
  - Omówienie budowy książki połączony z pokazem (obwoluta, oprawa, karta tytułowa, część główna książki, grzbiet),
  - Praca w grupach. Grupy otrzymują karty z rysunkami książki z zaznaczonymi jej częściami składowymi (elementy zaznaczone strzałkami: spis treści, karta tytułowa, grzbiet, trzon). Zadaniem uczniów jest podpisanie zaznaczonych elementów.
  - Odczytywanie z różnych książek informacji zawartych na stronie tytułowej.
- **E-doświadczenie (załącznik do scenariusza zajęć)**
- **Pytania/ zadania/inne czynności utrwalające poznane wiadomości:**
  - Jakie funkcje spełnia obwoluta?
  - Jak nazywamy część obwoluty, która jest zaginana do środka książki?
  - Co często znajduje się na skrzydełkach obwoluty?
- **Dodatkowe pytania/ zadania/ czynności dla:**
  - **ucznia zdolnego:** Uczniowie redagują kilkuzdaniową wypowiedź wyjaśniającą „Co to jest szata graficzna książki?”.
  - **ucznia dziewięcioletniego:** Uczniowie uczą się śpiewać dowolną piosenkę o książkach.
  - **ucznia wymagającego pomocy:** Uczniowie uzupełniają tekst z lukami.
    - Podstawowe informacje o książce znajdują się na .....
    - O tytułach poszczególnych rozdziałów książki informuje .....

WŁĄCZ MYŚLENIE!

- ..... chroni książkę przed zniszczeniem.
- Część, w której zawarty jest tekst to .....
- **ucznia ośmioletniego:** Uczniowie układają nazwiska pisarzy dla dzieci w porządku alfabetycznym.
  - *Janina Porazińska, Jan Brzechwa, Julian Tuwim, Maria Kownacka, Danuta Wawilow, Joanna Papuzińska, Grzegorz Kasdepke, Adam Bahdaj, Astrid Lindgren.*
- Do wybranych przez siebie twórców, dopisują znane przez siebie tytuły utworów.
- **Podsumowanie**
  - Dekoracyjna, papierowa okładka zakładana na książkę nazywana jest obwolutą. Ma za zadanie chronić oprawę książki przed niewielkimi uszkodzeniami oraz spełnia funkcje informacyjno-reklamowe. Jej fragmenty, które zaginane są do środka, to tzw. skrzydełka. Na zakończenie zajęć proponuję, byście w parach wykonali obwoluty na książki znajdujące się w naszym kąciku czytelnicy.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

Załącznik e-doświadczenia do scenariusza nr 4

I. Tytuł e-doświadczenia: Obwoluta.

II. Zakres doświadczenia: Budowa książki.

III. Cel doświadczenia: Pokazanie uczniom sposobu na wykonanie obwoluty książki.

IV. Hipoteza doświadczenia: Każdy może własnoręcznie wykonać obwolutę książki.

V. Spodziewane obserwacje/wnioski uczniów:

Obwoluta zakładana jest na książkę po to, by mogła ją chronić przed zniszczeniem. Obwoluta jest kolorowa, by działała na nas jak reklama. Możemy samodzielnie wykonać obwoluty na swoje książki.

VI. Wniosek z doświadczenia:

Dekoracyjna, papierowa okładka zakładana na książkę nazywana jest obwolutą. Ma za zadanie chronić oprawę książki przed niewielkimi uszkodzeniami oraz spełnia funkcje informacyjno-reklamowe. Jej fragmenty, które zaginane są do środka to tzw. skrzydełka. Wykorzystywane są one na noty biograficzne, streszczenia, cytaty lub recenzje.

Obraz	Dźwięk
Czynność nr 1, przywitanie dzieci i wstęp do doświadczenia (kadr na aktora).	Witajcie trzecioklasiści. Pokażę wam dzisiaj sposób na własnoręczne wykonanie obwoluty do książki.
Czynność nr 2, aktor prezentuje rekwizyty niezbędne do przeprowadzenia doświadczenia (wykonujemy zbliżenia na poszczególne rekwizyty)- nożyczki, linijkę, ołówek, kartkę formatu A3 z bloku technicznego, małą książkę (mniej więcej formatu A5) oraz kolorowe pisaki.	Do jej wykonania wykorzystam nożyczki, linijkę, ołówek, kartkę formatu A3 z bloku technicznego, małą książkę oraz kolorowe pisaki.
Zmierzenie linijką wysokości książki.	Pracę rozpoczynam od zmierzenia linijką wysokości książki. Na krótszych bokach

Człowiek - najlepsza inwestycja

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

WŁĄCZ MYŚLENIE!

<p>Odmierzenie i zaznaczenie ołówkiem na krótszych bokach kartki odcinków o długości równej wysokości książki.</p> <p>Połączenie linią prostą obu punktów zaznaczonych na krótszych bokach kartki.</p> <p>Przecięcie kartki wzdłuż narysowanej linii.</p> <p>Przyłożenie grzbietu książki do środka wyciętego prostokąta.</p> <p>Delikatne przewrócenie książki na bok.</p> <p>Zagięcie kartki do środka książki tak, by dokładnie przylegała do okładki.</p> <p>Delikatne przewrócenie książki na drugi bok.</p> <p>Zagięcie drugiego końca kartki do środka książki.</p> <p>Ozdobienie obwoluty, napisanie ładną czcionką tytułu książki.</p> <p>Prezentacja efektu końcowego.</p>	<p>kartki odmierzam i zaznaczam ołówkiem odcinki o długości równej wysokości książki. Łączę linią prostą oba zaznaczone punkty. Następnie przecinam kartkę wzdłuż narysowanej linii. Teraz przykładam grzbiet książki do środka wyciętego prostokąta i delikatnie przewracam książkę na bok. Staram się to zrobić tak, aby książka wciąż którąś krawędzią dotykała kartkę. Potem zaginam kartkę do środka książki tak, by dokładnie przylegała do okładki.</p> <p>Delikatnie przewracam książkę na drugi bok i zaginam drugi koniec kartki w taki sam sposób jak poprzednio. Ostatnim etapem tworzenia obwoluty jest ozdobienie obwoluty i napisanie ładną czcionką tytułu książki. Wykażcie się kreatywnością!</p>
<p>Aktor krótkim komentarzem podsumowuje przebieg doświadczenia.</p>	<p>Dekoracyjna, papierowa okładka zakładana na książkę, nazywana jest obwolutą. Ma za zadanie chronić oprawę książki przed niewielkimi uszkodzeniami oraz spełnia funkcje informacyjno-reklamowe. Jej fragmenty, które zaginane są do środka, to tzw. skrzydełka. Wykorzystywane są one na noty biograficzne, streszczenia, cytaty</p>

WŁĄCZ MYŚLENIE!

	<p>lub recenzje. Obwoluta jest na tyle prosta do wykonania, że może ją stworzyć każdy. Zachęcam was serdecznie do stworzenia własnej.</p>
--	---

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Człowiek - najlepsza inwestycja

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

